

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра педагогіки і методики початкової та
дошкільної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 Марія ШПАК

«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ДОШКІЛЬНИКІВ

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>А Освіта</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>А2 Дошкільна освіта</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Дошкільна освіта</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>українська</u>

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика формування ключових компетентностей у дошкільників» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дошкільна освіта» за спеціальністю А2 Дошкільна освіта галузі знань А Освіта.

Розробник:

Ірина ОНИЩУК – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри педагогіки і
методики початкової та дошкільної освіти

Марія ШПАК

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Дошкільна освіта
2	Спеціальність	A2 Дошкільна освіта
3	Галузь знань	A Освіта
4	Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Статус дисципліни	Обов'язкова
6	Мова навчання	Українська
7	Курс	1
8	Семестр	1,2
9	Кількість змістових модулів	2
10	Форма підсумкового контролю	Екзамен
11	ІНДЗ	Навчальний проєкт (реферат, презентація, наочність)
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	6 кред.
12	Загальна кількість годин	180
13	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 60; заочна форма – 34
14	Лекції (год.)	Денна форма – 20; заочна форма – 16
15	Практичні заняття (год.)	Денна форма – 40; заочна форма – 18
16	Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 120; заочна форма – 146

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% до 67%

для заочної форми навчання – 23% до 77%

2. Мета навчальної дисципліни

У навчальних планах ОПП «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти дисципліна «Методика формування ключових компетентностей у дошкільників» є обов'язковою навчальною дисципліною, що спрямована на професійну підготовку майбутніх фахівців до формування ключових компетентностей дітей дошкільного віку відповідно до Стандарту дошкільної освіти України на засадах особистісного, компетентнісного, діяльнісного та інтегрованого підходів.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика формування ключових компетентностей у дошкільників» є формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці

КС-11. Здатність упроваджувати інтегрований підхід до формування компетентностей дошкільників у різних видах діяльності за освітніми напрямками відповідно до державного стандарту.

КС-12. Здатність здійснювати партнерську взаємодію із освітніми закладами щодо впровадження інноваційних підходів до організації сучасного розвивального середовища в закладах дошкільної освіти.

3.Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Методика формування ключових компетентностей у дошкільників» забезпечує досягнення здобувачами освіти таких результатів навчання:

ПРН 8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН 9. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

ПРН 10. Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

4.Програма навчальної дисципліни

4.1.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ДОШКІЛЬНИКІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ СТАНОВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Дитиноцентризм як основа сучасної дошкільної освіти України

Дошкільна освіта – початкова ланка в системі освіти. Мета, завдання та цінності дошкільної освіти України. Доступна та якісна дошкільна освіта для сталого розвитку. Закон України «Про дошкільну освіту»: суть та шляхи реалізації; основні нормативно-правові документи. Сучасні вимоги до підготовки фахівця дошкільної освіти.

Тема 2. Компетентісно орієнтована парадигма Державного стандарту дошкільної освіти: від теорії до освітніх трансформацій.

Історичні аспекти становлення Державного стандарту дошкільної освіти. Мета Стандарту: структурні компоненти та їх загальна характеристика. Базові принципи реалізації Стандарту. Зміст дошкільної освіти та результати (компетентності дитини). Умови реалізації Державного стандарту дошкільної освіти. Аналіз чинних Програм

розвитку дошкільників.

Тема 3. Науково-методологічні засади формування ключових компетентностей дитини під час здобуття дошкільної освіти.

Науково-методологічні засади впровадження та реалізація особистісно орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного, інтегрованого підходу в дошкільній освіті для сталого розвитку. Визначення зміст понять «компетентність», «компетенція» в психолого-педагогічній літературі. Види ключових компетентностей дітей дошкільного віку. Аналіз чинників формування ключових компетентностей зростаючої особистості.

Формування ключових компетентностей дошкільників як базис забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою в умовах НУШ.

Тема 4. Характеристика інваріантної складової Державного стандарту дошкільної освіти

Складові інваріантної складової. Сутність і зміст впровадження інваріантного складника Базового компонента дошкільної освіти. Наукові-методичні підходи до реалізації інваріантної складової Державного стандарту дошкільної освіти. Зміст дошкільної освіти та результати (компетентності дитини дошкільного віку).

Тема 5. Сутність і зміст впровадження варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти.

Сутність і зміст впровадження інваріантного складника Базового компонента дошкільної освіти. Зміст дошкільної освіти та результати (компетентності дитини). Науково-методичні підходи до реалізації варіативної складової Державного стандарту дошкільної освіти.

Змістовий модуль 2.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ДОШКІЛЬНИКІВ

Тема 6. Формування рухової, здоровозбережувальної та особистісної компетентності як ключових в період дошкільного дитинства. Основні аспекти освітнього напрямку «Особистість дитини»

Зміст рухової компетентності дошкільників. Результат сформованості рухової компетентності; показники знань, навичок та емоційно-ціннісного ставлення дитини дошкільного віку. Основні критерії сформованості здоровозбережувальної компетентності дошкільників.

Особистісна компетентність дитини дошкільного віку; ефективна творча реалізація у всіх видах діяльності (ігровій, пізнавальній, мистецькій та ін.). Характеристика показників сформованості особистісної компетентності у дошкільників. Результати сформованості емоційно-ціннісного ставлення, знань та навичок.

Ефективні засоби, форми, методи й прийоми формування рухової, здоровозбережувальної та особистісної компетентності дошкільників в освітньому процесі ЗДО. Роль значущих дорослих (педагогів та батьків) у процесі формування рухової, здоровозбережувальної та особистісної компетентності дошкільників.

Тема 7. Концептуальні орієнтири напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі». Формування предметно-практичної, технологічної компетентності дітей дошкільного віку.

Зміст і результати сформованості предметно-практичної компетентності дітей (дослідницько-пошукові дії, орієнтування у властивостях та якостях предметного довкілля). Технологічна компетентність у дошкільному віці: елементарна проектно-технологічна діяльність, безпека життєдіяльності та культура праці.

Феноменологія сенсорно-пізнавального простору: трансформація від традиційного «сенсорного виховання» до розвитку пізнавальної активності, критичного мислення; взаємозв'язок предметно-практичних дій із розвитком дрібної моторики, дитини. Впровадження елементів STREAM-освіти в освітній процес ЗДО; моделювання розвивального простору (осередки конструювання, експериментування та ін.) відповідно до вимог ECERS-3. Алгоритми розроблення та реалізації пізнавально-дослідницьких завдань для дітей старшого дошкільного віку. Сучасний психолого-педагогічний інструментарій оцінювання рівня сформованості предметно-практичної та технологічної компетентностей дошкільників (використання рефлексивних карт розвитку, портфолію та ін.). Залучення батьків до взаємодії у процесі формування предметно-практичної, технологічної компетентності дітей дошкільного віку.

Тема 8. Ключові аспекти формування природничо-екологічної компетентності дошкільників та навичок орієнтованих на сталий розвиток.

Показники та характеристика сформованості когнітивного, емоційно-ціннісного та діяльнісного компонентів природничо-екологічної компетентності дошкільників та навичок орієнтованих на сталий розвиток. Суб'єктне ставлення до природи: формування емпатії, екологічної етики та відповідальної поведінки на етапі дошкільного дитинства. Глобальні цілі сталого розвитку та їх адаптація до освітнього процесу закладу дошкільної освіти. Формування у дітей навичок сталого способу життя (ресурсозбереження, сортування сміття, відповідальне споживання та культура вторинного використання) на основі використання вітчизняного та європейського досвіду. Значення впровадження в освітній процес ЗДО дослідницько-пошукової діяльності, проектних технологій та моделювання. Розвивальний потенціал екологічних стежинок, зелених лабораторій тощо.

Оцінювання якісних показників екологічного простору ЗДО за міжнародними критеріями (ECERS-3). Інструментарій оцінювання динаміки розвитку природничо-екологічної компетентності дітей. співпраця з родинами).

Тема 9. Шляхи формування ігрової компетентності зростаючої особистості.

Зміст та характеристика освітнього напрямку БКДО «Гра дитини»

Трансформація поглядів фахівців на гру: від дидактичного засобу навчання до вільної, ініціативної та самостійної творчої активності дитини.

Значення гри як провідного виду діяльності дітей дошкільного віку. Особливість ігрового процесу зростаючої особистості. Види ігор дітей-дошкільників: основний зміст та характеристика. Моделювання поліфункціонального, варіативного,

безпечного та інклюзивного ігрового простору. Сучасний підхід в супроводженні ігровою діяльністю: перехід від прямого керівництва до партнерської «суб'єкт - суб'єктної взаємодії» педагога із дитиною. Підтримка дитячої ініціативності, креативності, саморегуляції та вирішення конфліктів у грі.

Ігрова компетентність це здатність дитини до вільної емоційно насиченої, спонтанної активності, власної ініціативи у якій реалізується можливість застосування наявних і освоєних нових знань та особистісного розвитку через прагнення дитини до участі в житті дорослих шляхом реалізації інтересів і ігрових та рольових дій в узагальненій формі

Методи спостереження та критерії оцінювання рівня сформованості ігрової компетентності дітей.

Тема 10. Значення формування мовленнєвої компетентності дошкільників в особистісному становленні. Сутнісна характеристика освітнього напрямку «Мовлення дитини».

Визначення поняття «мовленнєва компетентність дошкільників» в психолого-педагогічній літературі: зміст та показники. Складники мовленнєвої компетентності дошкільників (фонетичний, лексичний, граматичний, діалогічний, монологічний) та їхня взаємозалежність та взаємодоповнюваність.

Зміст феномену «художньо-мовленнєва компетентність дошкільників» та сучасні підходи в методиці її формування і освітньому процесі ЗДО.

Стратегії супроводу дітей з іншомовних родин або в умовах білінгвізму. Сучасний діагностичний інструментарій оцінювання рівня сформованості складників мовленнєвої компетентності.

Взаємодія педагогів та батьків у подоланні мовленнєвих труднощів та підтримці мовленнєвої активності дітей.

Тема 11. Форми, методи та технології формування мистецько-творчої компетентності у дошкільників. Характеристика освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтв».

Функції мистецтва в освітньому процесі закладу дошкільної освіти. Поліхудожній підхід до залучення дошкільників до мистецтва. Значення мистецтва в становленні особистості дитини дошкільного віку.

Мистецько-творчий розвиток як основа художньо-естетичного виховання, емоційного інтелекту та самовираження дитини. Розвиток графічних та пластичних умінь, відчуття кольору, форми, композиції у малюванні, ліпленні, аплікації та конструюванні. Інноваційні та нетрадиційні художні техніки (ембру, монотипія, кляксографія, гратаж, пластилінографія) як засіб реалізації природного потенціалу дитини.

Музично-сенсорні здібності, відчуття ритму, спів, музично-ритмічні рухи та сприймання музичних творів. Значення та особливості художньо-театральної діяльності дошкільників. Інтегровані мистецькі, забезпечення вільного доступу до різноманітних художніх матеріалів, інструментів, атрибутів тощо.

Сучасні методи діагностики рівня художньо-творчого розвитку дошкільників.

Презентація дитячої творчості: вернісажі, виставки, портфоліо творчих робіт, залучення родини до художньо-естетичної співтворчості.

4.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ДОШКІЛЬНИКІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ СТАНОВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ								
Тема 1. Дитиноцентризм як основа сучасної дошкільна освіти України	18	2	4	12	20	2	2	16
Тема 2. Компетентнісно орієнтована парадигма Державного стандарту дошкільної освіти: від теорії до освітніх трансформацій	18	2	4	12	18	2	2	14
Тема 3. Науково-методологічні засади формування ключових компетентностей дитини під час здобуття дошкільної освіти	18	2	4	12	18	2	2	14
Тема 4. Характеристика інваріантної складової Державного стандарту дошкільної освіти	18	2	4	12	17	1	2	14
Тема 5. Сутність і зміст впровадження варіативної складової Державного стандарту дошкільної освіти	18	2	4	12	17	1	2	14
Разом за змістовим модулем 1	90	10	20	60	90	8	10	72
Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ДОШКІЛЬНИКІВ								
Тема 6. Формування рухової, здоровозбережувальної та особистісної компетентності як ключових в період дошкільного дитинства. Основні аспекти освітнього напрямку «Особистість дитини»	16	2	4	10	18	2	2	14

Тема 7. Концептуальні орієнтири напряму «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі». Формування предметно-практичної, технологічної компетентності дітей дошкільного віку	16	2	4	10	18	2	2	12
Тема 8. Ключові аспекти формування природничо-екологічної компетентності дошкільників та навичок орієнтованих на сталий розвиток	15	1	4	10	14	1	1	12
Тема 9. Шляхи формування ігрової компетентності зростаючої особистості. Зміст та характеристика освітнього напряму БКДО «Гра дитини»	15	1	4	10	14	1	1	12
Тема 10. Значення формування мовленнєвої компетентності дошкільників в особистісному становленні. Сутнісна характеристика освітнього напряму «Мовлення дитини».	14	2	2	10	14	1	1	12
Тема 11. Форми, методи та технології формування мистецько-творчої компетентності у дошкільників. Характеристика освітнього напряму «Дитина у світі мистецтв».	14	2	2	10	14	1	1	12
Разом за змістовим модулем 2	90	10	20	60	90	8	8	74
Усього годин	180	20	40	120	180	16	18	146

4.3 Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Дитиноцентризм як основа сучасної дошкільної освіти України	2	1
2	2	Компетентісно орієнтована парадигма Державного стандарту дошкільної освіти: від теорії до освітніх трансформацій	2	1
3	3	Науково-методологічні засади формування ключових компетентностей дитини під час здобуття дошкільної освіти	2	2
4	4	Характеристика інваріантної складової Державного стандарту дошкільної освіти	2	2

5	5	Сутність і зміст впровадження варіативної складової Державного стандарту дошкільної освіти	2	2
6	6	Формування рухової, здоровозбережувальної та особистісної компетентності як ключових в період дошкільного дитинства. Основні аспекти освітнього напрямку «Особистість дитини»	2	2
7	7	Концептуальні орієнтири напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі». Формування предметно-практичної, технологічної компетентності дітей дошкільного віку.	2	1
8	8	Ключові аспекти формування природничо-екологічної компетентності дошкільників та навичок орієнтованих на сталий розвиток.	1	1
9	9	Шляхи формування ігрової компетентності зростаючої особистості. Зміст та характеристика освітнього напрямку БКДО «Гра дитини»	1	2
10	10	Значення формування мовленнєвої компетентності дошкільників в особистісному становленні. Сутнісна характеристика освітнього напрямку «Мовлення дитини».	2	2
11	11	Форми, методи та технології формування мистецько-творчої компетентності у дошкільників. Характеристика освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтв».	2	2
		Всього годин	20	18

4.4. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Мета, завдання, цінності дошкільної освіти України як першої ланки в системі освіти	4	2
2	2	Принципи, структура, зміст Державного стандарту дошкільної освіти України	4	2
3	3	Реалізація компетентнісного підходу в дошкільній освіті. Ключові компетентності дошкільників	4	2
4	4	Структура інваріантного складника та шляхи реалізації освітніх напрямів в ЗДО	4	2
5	5	Варіативна складова та шляхи реалізації	4	2

		освітніх напрямів в ЗДО		
6	6	Методика формування рухової, здоровозбережувальної та особистісної компетентності дошкільників в освітньому середовищі ЗДО (вітчизняний та зарубіжний досвід)	4	2
7	7	Аналіз теоретико-методичних аспектів формування предметно-практичної, технологічної компетентності за освітнім напрямом «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	4	2
8	8	Зміст, засоби, форми і методи формування природничо-екологічної компетентності у дошкільників та навичок орієнтованих на сталий розвиток.	4	2
10	10	Ігрова компетентність: зміст критерії, показники, форми і методи її формування у дошкільному дитинстві.	2	1
11	11	Мистецька-творча компетентність дошкільників: зміст, показники та їх характеристика.	2	1
		Всього годин	40	18

4.5 Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Скласти порівняльну аналітичну таблицю «Вектори трансформації нормативно-правового забезпечення дошкільної освіти України: від декларацій до імплементації»	12	16
2	2	Підготувати аналітичний есе-рефлексію на тему: «Формування професійного мислення вихователя як головна умова переходу від теорії до реальних освітніх змін»	12	14
3	3	Скласти інтегративну матрицю «Наскрізність ключових компетентностей дошкільника», мета якої проілюструвати як під час вирішення освітнього завдання (наприклад, організація міні-городу чи сортування сміття) одночасно формуються природничо-екологічна, предметно-практична, соціально-громадянська	12	14

		та комунікативна компетентність дитини.		
4	4	Підготувати есе на тему: «Трансформація інваріантивної складової Стандарту: від накопичення знань до особистісного зростання дитини та формування забезпечення її емоційного благополуччя.	12	14
5	5	Проаналізувати специфіку парціальних та авторських програм, призначених для реалізації варіативної складової Стандарту. Результати відобразити в таблиці.	12	14
6	6	Створити презентацію «Інноваційні технології збереження і зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку».	10	14
7	7	Скласти дефінітивний словник та презентацію до теми «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі».	10	12
8	8	Розробити схему для відображення структури природничо-екологічної компетентності (критерії і показники когнітивного, ціннісно-емоційного та діяльнісно-поведінкового компонентів) та навичок, орієнтованих на сталий розвиток.	10	12
9	9	Створити презентацію «Генеza дитячої гри: від народних витоків до сучасних освітніх концепцій».	10	12
10	10	Проаналізувати статті у фахових виданнях за останні 3–5 років щодо проблеми формування комунікативно-мовленнєвої компетентності зростаючої особистості. Оформити у вигляді термінологічного словника.	10	12
11	11	Створити 3-5 «живописних римейків» творів українських художників (на вибір) з використанням нетрадиційних технік образотворення (альбом та презентація)	10	12
		Всього годин	120	146

4.6.Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми
1	Розробити комплексну методичну модель (структурно-функціональний та наочно-дидактичний аспекти) формування рухової компетентності у дошкільників

2	Розробити комплексну методичну модель (структурно-функціональний та наочно-дидактичний аспекти) формування здоровозбережувальної компетентності дошкільників
3	Розробити комплексну методичну модель (структурно-функціональний та наочно-дидактичний аспекти) формування особистісної компетентності дошкільників
4	Розробити комплексну методичну модель (структурно-функціональний та наочно-дидактичний аспекти) формування предметно-практичної, технологічної компетентності у дошкільників
5	Розробити комплексну методичну модель (структурно-функціональний та наочно-дидактичний аспекти) формування природничо-екологічної компетентності у дошкільників та навичок орієнтованих на сталий розвиток.
7	Розробити комплексну методичну модель проблеми формування ігрової компетентності дошкільників (вікова група на вибір)
8	Розробити комплексну методичну модель (структурно-функціональний та наочно-дидактичний аспекти) формування мистецької компетентності у дошкільників
9	Розробити комплексну методичну модель (структурно-функціональний та наочно-дидактичний аспекти) налагодження співпраці ЗДО і родини у формуванні ключових компетентностей дошкільників
10	Розробити комплексну методичну модель (структурно-функціональний та наочно-дидактичний аспекти) забезпечення наступності між дошкільною та початковою ланками освіти в реалізації перспектив розвитку дитини

Загальні вимоги до ІНДЗ (зміст, структура, обсяг та оформлення)

1. Зміст ІНДЗ має відображати результати поглибленого вивчення окремих тем навчальної дисципліни, набуття досвіду науково-пошукової діяльності, формування фахових компетентностей.

2. Орієнтовна структура ІНДЗ:

- титульний аркуш (назва закладу вищої освіти, кафедра, назва дисципліни, тема ІНДЗ, дані про здобувача та наукового керівника);
- зміст (перелік структурних елементів із зазначенням сторінок);
- вступ (обґрунтування актуальності теми, визначення мети, завдань та об'єкта/предмета дослідження) – 1-2 сторінки;
- основна частина (теоретичний аналіз проблеми, узагальнення методичних/наукових підходів, викладення результатів дослідницького пошуку) – 8-10 сторінок;
- висновки (узагальнені підсумки відповідно до поставлених у вступі завдань, практичні рекомендації) – 1-2 сторінки;

- список використаних джерел (оформлений відповідно до чинних вимог ДСТУ; не менше 8–10 фахових джерел за останні 5 років);
- додатки (презентація, наочні матеріали, таблиці, розробки елементів занять, схеми тощо).

5.Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Методика формування ключових компетентностей у дошкільників» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- групова дискусія;
- презентації результатів виконаних індивідуальних завдань;
- виступи на наукових заходах, навчальні проєкти;
- реферати.

6.Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни «Методика формування ключових компетентностей у дошкільників» використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на практичних заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;
- модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля;
- підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (у письмовій формі відповідно до терміну визначеного графіком підсумкового контролю).

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Методика формування ключових компетентностей у дошкільників» для здобувачів вищої освіти надається можливість опанування змістовних елементів (тем, модулів тощо) в умовах неформальної освіти. Валідація результатів таких елементів неформального навчання передбачає представлення здобувачем сертифікату про проходження курсу, участі у тренінгах, конференції та презентації отриманих результатів і сформованих компетентностей у форматі усної доповіді, відео тощо.

7.Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Політика оцінювання

Критерії оцінювання на практичних заняттях:

За роботу на практичному занятті студент може отримати максимум **6 балів**.

№ з/п	Бали	Критерії оцінювання
1	6	Здобувач демонструє ґрунтовні знання та практичні вміння в повному обсязі, вільно висловлює свою

		думку, самостійно аналізує події, явища, факти, виявляє креативність у розумінні і творчому застосуванні набутих знань та умінь
2	5	Здобувач добре володіє програмовим матеріалом: теоретичними засадами, правильно добирає наочність, збагачує відповідь прикладами з практики. Однак допускає незначні помилки, які усуває самостійно
3	4	Здобувач демонструє достатні знання матеріалу практичного заняття, висловлює думку, аналізує події, явища, факти, однак при викладі матеріалу допускає незначні помилки, які спроможний усунути з допомогою викладача
4	3	Здобувач володіє знаннями, висловлює думку, однак недостатньо глибоко аналізує події, явища, факти, при викладі матеріалу допускає помилки
5	2	Здобувач демонструє фрагментарні знання матеріалу практичного заняття, не вміє логічно висловлюватися, аргументувати свою думку
6	1	Здобувач демонструє фрагментарні знання матеріалу практичного заняття, не знає основної термінології
7	0	Відповідь здобувача неправильна або відсутня взагалі.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Максимальна оцінка – **14 балів**.

1. Обґрунтування актуальності проблеми, повнота у розкритті теми (8 балів).
2. Структурованість викладу матеріалу (2 бали).
3. Якість виконання наочності (2 бали).
4. Дотримання вимог щодо технічного оформлення (2 бали).

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Рівень засвоєння програмового матеріалу	Бали	Критерії оцінювання
Високий (відмінно)	20-15 балів	Здобувач демонструє глибокі, системні та вичерпні знання з методики формування компетентностей дошкільників та високу фахову культуру мовлення. Практико-орієнтоване завдання розв'язане самостійно, із застосуванням сучасних інноваційних технологій (STEM, ігрові/дизайн-технології), повністю відповідає віковим можливостям дітей
Достатній (добре, дуже добре)	14-10 балів	Здобувач демонструє достатній рівень знань з методики формування ключових компетентностей дошкільників та належну фахову культуру мовлення. Практико-орієнтоване завдання розв'язане самостійно, із застосуванням сучасних інноваційних технологій (STEM, ігрових технологій), відповідає віковим можливостям дітей. Допускає незначні помилки, які здатен виправити самостійно
Середній (задовільно, посередньо)	9-5 балів	Відповідь поверхнева або викладена фрагментарно. Здобувач відтворює теорію без належного методичного аналізу. У практичному завданні припустився помилок (наприклад, методичні прийоми не повною мірою відповідають віковим завданням розвитку дошкільників)
Початковий (незадовільно)	4-1 бал	Виклад матеріалу непослідовний, містить суттєві теоретичні й методичні помилки. Здобувач не належно орієнтується в понятті та структурі ключових компетентностей дошкільників. Практичне завдання розв'язано неправильно або повністю відсутнє

Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2						ІНДЗ	Підсум- ковий контроль	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			
30					36						14	20	100

Оцінка за темою є сумою балів за практичні заняття та самостійну роботу студентів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS100- бальна	Оцінка ECTS літерна	Екзамен
90 – 100	A	відмінно
85-89	B	добре
75-84	C	
64-74	D	задовільно
60-64	E	
35-59	F _X	незадовільно

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

- Опорні конспекти лекцій, методичні розробки до проведення практичних занять, навчальні посібники.
- Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни на освітній платформі MOODL.
- Система запитань і завдань для керівництва самостійною роботою студентів, ілюстративні матеріали.
- Мультимедійний проектор – демонстрація презентацій.
- Комп'ютери або ноутбук з доступом до Інтернету.

9 Рекомендована література

Основна:

1. Базовий компонент дошкільної освіти України : нормативно-правовий документ. Київ : МОН України, 2021. 38 с. https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Беленька Г. В. Компетентнісний підхід у дошкільній освіті: теоретичні та практичні аспекти : навч. посіб. Київ : Академія, 2021. 156 с.
3. Гавриш Н. В., Кіндрат І. В. *Освіта для сталого розвитку в дошкільному закладі: методичні орієнтири та практичні матеріали* : навч.-метод. посіб. Київ : Освіта, 2022. 144 с.
4. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження / Упоряд. : О. Г. Косянчук, І. М. Новик, О. А. Венгеловська, Л. В. Куземко. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 240 с
5. Кучинська М. М. Формування ключових компетентностей у дітей дошкільного віку: дієві методи та прийоми : навч.-метод. посіб. Київ : педагогічна думка, 2023. 112 с.
6. Онищук І. А. Теоретико-методичні засади розвитку культури самовираження майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у художній діяльності : монографія. Львів : Камула, 2019. 390 с.
7. Освітнє середовище як чинник становлення обдарованої особистості : монографія / за ред. Р. О. Семенової. Київ-Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 228 с.
8. Піроженко Т. О., Гавриш Н. В., Рагозіна В. В. та ін. *Формування ключових компетентностей дітей дошкільного віку відповідно до вимог БКДО* : монографія / за ред. Т. О. Піроженко. Київ : Інститут проблем виховання НАПН України, 2021. 240 с.
9. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : нав. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Академвидав, 2016. 464 с.
10. Оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за методикою ECERS-3 : наук.-метод. посіб. / наук. ред. О. М. Товкач. Київ : ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон», 2021. 160 с.
11. Рібцун Ю. В. Формування компетентностей у дітей дошкільного віку засобами казки та гри : навч.-метод. посіб. Київ : Освіта, 2022. 128 с.
12. Сухар М. О. Інтегроване навчання як засіб формування ключових компетентностей у дошкільників : монографія. Львів : Світ, 2023. 140 с.

Допоміжна

1. Білик Н. І. Формування компетентностей дитини: наступність дошкільної та початкової освіти // Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2023. № 4(2). С 45-58. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/download/222/269>

2. Впровадження сучасних технологій в освітній процес з метою формування та розвитку ключових компетентностей учнів : навч.-метод. посіб. / авт.-упор. Н. В. Литвиненко. Львів : Світ, 2023. 108 с.
3. Гавриш Н. Мовлення дитини. Впроваджуємо Базовий компонент дошкільної освіти. Дошкільне виховання. 2021. № 3. С. 3–8.
4. Ковальчук О. В. Цифрова компетентність дітей дошкільного віку як категорія педагогічної науки. *Освітні інновації та педагогіка*. 2022. № 1(10). С. 89-102. URL: <https://oip-journal.org/index.php/oip/article/view/80>
5. Метод проєктів як ефективний засіб формування ключових компетентностей здобувачів освіти : навч.-метод. посіб. / за ред. О. В. Ткаченко. Київ : Генеза, 2022. 96 с.
6. Настанови від авторів Базового компонента дошкільної освіти. URL: <https://ezavdnz.mcfr.ua/868347>
7. Онищук І. (у співавторстві). Аналіз методик і прийомів вивчення та популяризації культурної спадщини для розвитку творчих навичок. *Актуальні питання у сучасній науці* / Серія «Педагогіка». № 2 (20). 2024.
8. Онищук І. А. Особливості підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до творчості з орієнтацією на культуру самовираження суб'єктів освітнього процесу. *Науковий вісник Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка. Серія «Педагогіка»* / за заг. ред. А. М. Ломаковича, В. Є. Бенери. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2018. Вип. 10. С. 78–87.
9. Половіна О. А., Карабаєва І. І. Авторський підхід до рівня визначення та формування художньо-продуктивної компетенції дітей старшого дошкільного віку. *Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools IGOS-GROUP LTD: United Kingdom, Canada, Ukraine, USA. Vol 39 No 2 (2020)*. С.26-32.
10. Половіна О. А., Кондратець І. В. Нові підходи до формування художньо-практичної компетентності майбутніх вихователів. *Народна освіта: Електронне наукове фахове видання Випуск №2(38), 2019 р. Розділ «Педагогічна наука»*. Режим доступу: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5789
11. Самойленко О. Психологія мистецтва : сучасні музикознавчі проєкції : монографія. Одеса : Гельветика, 2020. 236 с.
12. Сидоренко Л. М. Наукові дослідження з проблеми формування компетентностей дитини дошкільного віку з особливими освітніми потребами // *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2023. №3(45). С.33-48. URL: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/463>
13. Budnyk O. Konovalchuk I. (Inna) Konovalchuk I. (Ivan) Onyschuk I. Matsuk L. Fomin K The problem of economic literacy development of children and youth *Revista de la Universidad del Zulia* <https://doi.org/10.46925/rdluz.38.17> (2022)
14. Я у світі «Програма розвитку дитини від народження до шести років. Наук. кер. - Кононко О. Л. (Онищук

- I.A.) http://dytsadok.org.ua/upload/users_files/26506932/6aa178283fcc6d4d7d94c67cae7b6628.pdf
15. Zdanevych L. Chagovets A. Gontar Z. Onyschuk I. Lanetska Yu. The Role of Didactic Games and Exercises in the Sensory Development of Preschoolers International Journal of Computer Science and Network Security (IJCSNS) <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.5.10> (2022)
16. Semenova N. Bielienka H. Alendar N. Yemchuk O. Onyschuk I. Empirical Research of a Creatively Oriented Personality's Formation of a Child of Senior Preschool Age Revista Românească pentru Educație Multidimensională <https://doi.org/10.18662/rrem/13.4/490> (2021)
17. Kryshchanovych S., Aliieva O., Onyschuk I., Chubinska N., Ivah S. (2024). Analysis of tolerance as a systemic characteristic of a student's personality. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 14(1), 122-128. <https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140141/PDF/140141.pdf>.

10. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. НУМО : освітній онлайн- ресурс для педагогів і батьків щодо розвитку дошкільників. URL: <https://numo.org.ua>
2. Електронна бібліотека НАПН України (Розділ «Інститут проблем виховання» / «Інститут педагогіки») : lib.iitta.gov.ua
3. Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки, та інновацій : підбірка корисних освітніх ресурсів для дошкільної освіти. URL: https://kno.rada.gov.ua/news/main_news/75826/html
4. Офіційний вебпортал Міністерства освіти і науки України (Розділ «Дошкільна освіта») : mon.gov.ua
5. Сайт вихователів та працівників дошкільної освіти : методичні матеріали, розробки занять, ігри для дошкільників. URL: <https://dnz-dzvinochok.jimdofree.com>
6. Платформа підтримки дошкільця «ECERS-3 в Україні» : ecers3.org.ua